

PROPOSTES DES DE L'ESQUERRA PER A UNA FISCALITAT MÉS JUSTA I EQUITATIVA A Cerdanyola DEL VALLÈS

INTRODUCCIÓ

Aquest document ha estat elaborat a partir del document de propostes que el Compromís per Cerdanyola vam elaborar per a les ordenances fiscals de l'any 2012 i 2013. Després d'un any d'acció política municipal hem anat elaborant noves propostes que ara incorporem al nostre document d'aportacions per a l'any 2014.

CONSIDERACIONS GENERALS

Aquest document té l'objectiu d'exposar els plantejaments del Compromís per Cerdanyola sobre els diferents impostos, taxes i preus públics municipals, amb l'objectiu de proposar mesures fiscals progressistes per caminar cap a una política fiscal més justa i equitativa a Cerdanyola del Vallès.

Volem trencar amb la falsa premissa que la fiscalitat a un Ajuntament són "*faves comptades*". Hi ha capacitat de maniobra per decidir políticament tipus impositius, quanties, bonificacions i recàrrecs, i per tant capacitat per poder fer una política impositiva d'esquerres. Només cal la voluntat de fer-ho i la valentia política per tirar endavant mesures en aquest sentit, perquè en el fons es tracta de fer això, de fer Política.

L'actual situació de crisi, en les diferents formes en que es manifesta, està suposant una pèrdua important de recursos de l'Ajuntament, una administració històricament castigada pels baixos ingressos del total de l'estat i que en canvi ha hagut de suportar molts serveis a la ciutadania que no li són propis, principalment per manca de voluntat política de les administracions superiors per complir amb les seves competències. Alhora cal entendre que el propi context obliga a l'Ajuntament a, més que mai, garantir uns serveis públics i socials forts per fer front al risc de fractura social. Les ordenances són instruments per a redistribuir socialment la riquesa.

És per això que Cerdanyola necessita una política impositiva el màxim de progressiva, que faci recaure la pressió fiscal més sobre aquells que més tenen i més contaminen. No acceptem que la disminució dels ingressos per transferències d'altres administracions sigui compensada només apujant taxes i preus a la ciutadania en general. En això cal aplicar un criteri d'esquerres, de forma que la diferència recaigui més o menys sobre la ciutadania o l'ajuntament en funció de les possibilitats econòmiques de cadascú.

Com a apunt final, volem posar de manifest que ja no és vàlida la xifra del IPC com a referència per a les pujades generalitzades. Tradicionalment la pujada d'ordenances

Compromís per Cerdanyola Candidatures Alternatives del Vallès

C. Pintor Togores 42, baixos
contacte@compromispercerdanyola.cat
<http://www.compromispercerdanyola.cat>

limitada per l'IPC ha estat una mesura equitativa, però actualment estem veient que s'estan eliminant o limitant als convenis col·lectius les clàusules de revisió salarial. Per tant, una pujada de l'IPC per al 2014 suposaria, en general, un augment en la pressió fiscal a la classe treballadora.

En conseqüència, el Compromís per Cerdanyola proposem un seguit de mesures amb un objectiu molt clar: mantenir el nivell de recaptació, o fins i tot incrementar-la en la mesura que sigui possible. Ara bé, el que és més important és re-equilibrar la càrrega, en el sentit d'alleugerir la pressió fiscal sobre els sectors populars en general, especialment a les unitats familiars afectades per l'atur, i augmentar la pressió sobre les rendes més altes, fonamentalment els sectors empresarials, financers i especulatius.

Proposta. Possibilitar la unificació de tots els impostos que hagi de pagar una unitat familiar en un sol rebut i permetre el seu fraccionament en 4 o 6 pagaments.

Proposta. Trobar fórmules per reduir, i eliminar quan es pugui, les bonificacions i exempcions a administracions superiors, que són les que per altra banda estan retallant les seves transferències a l'Ajuntament. També els ens universitaris i d'investigació, amb activitat comercial i econòmica pròpia (per exemple la UAB), l'Església Catòlica, així com tot tipus d'empreses privades.

També cal tenir present que durant els anys 2012 i 2013, es va incrementar substancialment la pressió fiscal relativa a taxes i preus públics aplicables a serveis públics municipals.

Proposta. Revertir les pujades en les taxes i preus públics al nivell en que se situaven a 31 de desembre del 2011, i iniciar un debat a fons entre el conjunt de forces polítiques per determinar una política fiscal justa i progressiva. Aquesta mesura és especialment necessària en el cas de serveis educatius, esportius, culturals i transport públic.

INSTRUMENTS PER UNA FISCALITAT PROGRESSIVA

Des del Compromís per Cerdanyola hem treballat amb força per a que s'implantés a Cerdanyola un sistema de tarifació social, un instrument per iniciar un camí de progressivitat fiscal a la ciutat, amb el clar objectiu d'establir, per primer cop, el concepte de renda real de la unitat familiar a l'hora de determinar la quantia de determinades taxes i preus públics. Certament aquest és només un petit primer pas, que obre una escletxa en la política fiscal municipal, i cal doncs aprofundir en aquesta línia.

Per tot això expressat, considerem que aquest any cal continuar donant passes en el camí iniciat i alhora estendre aquestes mesures al màxim de serveis municipals i també a determinats impostos.

Compromís per Cerdanyola Candidatures Alternatives del Vallès

C. Pintor Togores 42, baixos
contacte@compromispercerdanyola.cat
<http://www.compromispercerdanyola.cat>

Proposta. Analitzar el funcionament de la Tarifació Social i atendre les diferents problemàtiques que s'hagin detectat, especialment pel que fa a situacions familiars no contemplades en els criteris actuals i que actualment es donen degut a la crisi econòmica (per exemple, incorporant un concepte de “unitat familiar ampliada” per a casos en que diferents nuclis familiars comparteixen ingressos).¹

Proposta. Establir, per al conjunt de taxes i preus públics aplicables a serveis públics municipals un barem de bonificacions per a les rendes més baixes, inspirat en el model de Tarifació Social en vigor per als serveis municipals d'escola bressol, escola de música, l'Ateneu i el servei esportiu municipal de Can Xarau.

IMPOST DE BENS IMMOBLES

Aquest és el principal instrument recaptatori de l'Ajuntament de Cerdanyola. En la situació actual és necessari mantenir el seu nivell de recaptació, o fins i tot incrementar-la en la mesura que sigui possible. Ara bé, el que és més important és aplicar un re-equilibri de l'impost, en el sentit d'alleugerir la pressió sobre els sectors populars en general, especialment a les unitats familiars afectades per l'atur, i augmentar la fiscalitat sobre les rendes més altes. També cal entendre'l com un instrument per a protegir l'ús social de l'habitatge i lluitar contra l'especulació.

Donada la important pujada experimentada per aquest impost en els anys 2011, 2012 i 2013, pensem que la quota general per al 2014 s'ha d'establir de la següent forma:

Proposta. Ajustar el tipus de gravamen general per a béns immobles urbans per revertir la pujada de la quota realitzada el 2013.

Per tal de re-equilibrar la pressió fiscal cap als sectors amb rendes més altes, especialment les rendes del capital empresarials i financer, proposem les següents mesures:

Proposta. Aplicar un recàrrec del 50% de la quota líquida sobre els immobles d'ús residencial desocupats de forma permanent, tal com permet la llei i segons condicions determinades a un reglament municipal que adjuntem² i que també hauria d'aprovar-se al Ple de l'Ajuntament.

Proposta. Augmentar el tipus diferenciat per al 10% major dels solars urbans fins el 1,1%.

¹ Veure propostes concretes de revisió de la Tarifació Social

² Reglament per determinar la condició d'habitatges desocupats amb caràcter permanent als efectes d'incentivar la seva incorporació al mercat de lloguer (moció aprovada al ple ordinari de l'Ajuntament del maig del 2012)

Compromís per Cerdanyola Candidatures Alternatives del Vallès

C. Pintor Togores 42, baixos
contacte@compromispercerdanyola.cat
<http://www.compromispercerdanyola.cat>

Proposta. Eliminar les bonificacions fiscals per a empreses d'urbanització, construcció i promoció immobiliària en el cas general, excepte en els casos de promocions de protecció social, on s'aplicaria la bonificació proporcional a la part d'habitatges protegits respecte del total de la promoció.

Proposta. Restringir les bonificacions per a famílies nombroses en funció del nivell de renda familiar i el nombre de membres de la unitat familiar.

Proposta. Eliminar les bonificacions per a les instal·lacions d'equipaments per a la reducció i eficiència energètica i generació d'energia solar en noves construccions i reformes on sigui obligatori segons el Codi Tècnic de l'Edificació.

Ahora, per reduir la pressió fiscal sobre les rendes més baixes, proposem:

Proposta. Establir un barem de bonificacions per a les rendes més baixes, inspirat en el model de Tarifació Social en vigor per a determinats serveis municipals.

Un altre factor a tenir present a l'hora d'avançar cap a una fiscalitat més justa és la política d'exempcions fiscals, que any rere any suposa una important merma de recursos a l'Ajuntament. Cal tenir present que actualment existeixen a Cerdanyola diferents entitats privades, fundacions i administracions públiques que gaudeixen d'aquests beneficis, suposant per a la ciutat una pèrdua de més de 385.000€ en el 2012. Malgrat que sabem que aquesta política no es pot canviar de cop, degut fonamentalment a legislacions d'àmbit superior que limiten l'autonomia municipal, sí es poden realitzar accions que signifiquin un avanç en aquesta línia.

Proposta. Girar el rebut de l'impost a totes les entitats actualment exemptes el seu pagament. Aquesta mesura simbòlica serviria per anar donant a conèixer aquestes quanties i que la ciutadania en prengui consciència d'aquesta situació.

IMPOST SOBRE VEHICLES DE TRACCIÓ MECÀNICA

Tot i que el govern municipal no proposa cap modificació sobre aquest impost, creiem que valdria la pena revisar alguns elements:

Proposta. Incrementar la tarifa general per als vehicles més grans i més contaminants, en un 10% a partir de 16 cavalls fiscals i 20% a partir dels 20 cavalls fiscals.

IMPOST SOBRE CONSTRUCCIONS, INSTAL·LACIONS I OBRES

Compromís per Cerdanyola Candidatures Alternatives del Vallès

C. Pintor Togores 42, baixos
contacte@compromispercerdanyola.cat
<http://www.compromispercerdanyola.cat>

Pensem que en aquest impost cal diferenciar el que són obres menors, a nivell domèstic o de comunitats de veïns, del que són les obres majors i noves construccions. És sobre el segon grup on s'ha de fer recaure la major part de la pressió fiscal, mantenint-la en el primer. Per tot això, proposem:

Proposta. Eliminar la possibilitat de concedir beneficis fiscals per a obres d'especial interès a altres administracions públiques, ens amb capacitat econòmica i empreses privades. La quantia total bonificada durant l'any 2012 ha suposat pràcticament 500.000€, al que cal sumar també bonificacions realitzades en les taxes per llicències d'obres. En qualsevol cas, garantir que beneficis fiscals en aquest impost només es podran aprovar amb el vot favorable de la majoria absoluta del ple de l'Ajuntament, en lloc de la majoria simple actual. Aquesta mesura ha de ser sobretot un compromís polític.

Proposta. En el cas de bonificacions per a promocions amb protecció oficial, limitar la bonificació a la part protegida i no al total.

Proposta. Mantenir el tipus màxim del 4% en aquest impost però aplicar una bonificació del 50% per a obres menors, per permetre alhora la dinamització de l'activitat econòmica de proximitat.

Proposta. En el cas d'obres majors que sí formin part de la base imposable l'actual epígraf 3 de l'article 7 (altres impostos, taxes i preus públics, honoraris per estudis i treballs tècnics, beneficis empresarials...).

IMPOST SOBRE L'INCREMENT DE VALOR DELS TERRENYS DE NATURALES A URBANA

Més enllà de ser un instrument de recaptació municipal, aquest impost ha d'esdevenir una eina per penalitzar operacions especulatives entre entitats financeres i promotores urbanístiques. En aquest sentit, proposem:

Proposta. Apujar al màxim el tipus de gravamen per a aquells habitatges que no siguin residència habitual.

El passat any es va incorporar en aquesta ordenança, tal com preveu la legislació, la inversió de la càrrega fiscal per tal que aquest impost sigui pagat per qui executa un desnonament, és a dir, l'entitat financera que acorda amb el deutor la dació en pagament. D'ençà aquesta modificació, s'ha observat que en molts casos les entitats financeres fan servir diferents negocis jurídics, especialment compravendes fingides o condonacions de deute, per tal d'evitar la qualificació jurídica corresponent a la dació en pagament i, en conseqüència, el fet impositiu, al no estar prevista legalment la inversió de la càrrega fiscal en aquests supòsits. Aquestes qualificacions tenen lloc en frau de llei i són

Compromís per Cerdanyola Candidatures Alternatives del Vallès

C. Pintor Togores 42, baixos
contacte@compromispercerdanyola.cat
<http://www.compromispercerdanyola.cat>

imposades a les persones afectades, donat que no tenen capacitat real de negociació amb les entitats financeres creditores.

Proposta. Impugnar els negocis jurídics que les entitats bancàries facin servir o hagin fet servir fins ara en frau de llei en els casos de desnonament per a evitar el pagament dels impostos que corresponen d'acord a la present legislació o que corresponguin en el futur en els casos de desnonament.

Proposta. En tant en quant els processos d'impugnació no es resolguin favorablement als tribunals, estiguin pendents de resolució o es trobin recorreguts, l'Ajuntament es compromet a que, en cap cas, es cobrarà cap impost per causa de la transmissió de l'habitatge a les persones desnonades.

IMPOST SOBRE ACTIVITATS ECONÒMIQUES

Donada la modificació legislativa aprovada l'any 2002, aquest impost ha pràcticament desaparegut (només tributen les empreses amb volum de negoci superior al milió d'euros anuals). Tot i això sí es podria estudiar mecanismes per penalitzar casos de deslocalització industrial i comercial, així com les empreses que realitzin acomiadaments. Alhora, aquest impost pot servir també com instrument per incrementar els ingressos municipals.

Proposta. Incorporar mecanismes per recuperar les bonificacions que les empreses hagin tingut en cas que tanquin i sobretot deslocalitzin.

Proposta. Augment del tipus impositiu d'aquest impost, donat que és el més baix entre les ciutats similars del nostre voltant.

Proposta. Augmentar fins al màxim permès la quota tributaria de les entitats bancàries, caixes d'estalvi i empreses de treball temporal.

Proposta. Introducció al criteri de responsabilitat social en la quota de l'IAE per reducció de plantilla en l'exercici de curs. Un cop calculada la tributació per quota municipal anual s'aplicarà un recàrrec del 5% en aquells subjectes passius que hagin aplicat una reducció de plantilla igual o superior al 3,5% durant l'any.

TAXES PER RECOLLIDA, TRACTAMENT I ELIMINACIÓ D'ESCOMBRARIES I ALTRES RESIDUS SÒLIDS URBANS

Aquesta taxa, tal com es planteja actualment, té una finalitat merament recaptatòria i no esdevé un instrument per a la reducció de residus urbans, elements que des del Compromís per Cerdanyola considerem prioritaris. Així doncs, cal canviar totalment el seu

Compromís per Cerdanyola Candidatures Alternatives del Vallès

C. Pintor Togores 42, baixos
contacte@compromispercerdanyola.cat
<http://www.compromispercerdanyola.cat>

sentit, incentivant la reducció i correcta separació (generant un estalvi al municipi), seguint la filosofia que, en el cas teòric que algú no generi cap tipus de residu, no l'hauria de pagar. En aquest àmbit, hi ha altres models d'ordenances a altres municipis³ que incorporen excepcions i bonificacions en funció de criteris socials i raons mediambientals.

Proposta. Elaborar polítiques d'eficiència en la recollida i gestió de residus, com la recollida porta a porta, impuls de campanyes de reducció de residus (sobretot envasos i bosses de plàstic) amb el teixit comercial local o la millora del funcionament de la recollida de mobles.

Proposta. Establir condicions que permetin bonificacions a aquelles persones i comerços que redueixen els residus, que separen, i que fan un correcte us de la infraestructura municipal de gestió de residus.

Alhora cal tenir present que aquesta taxa és d'aplicació generalitzada (famílies i teixit comercial), fet que suposa una augment important en la pressió fiscal de les rendes més baixes.

Proposta. Aplicar una reducció del 30% de la taxa de residus per a particulars i el petit comerç local.

Proposta. Establir un barem de bonificacions per a les rendes més baixes, inspirat en el model de Tarifació Social en vigor per a determinats serveis municipals.

Paral·lelament, i recuperant la filosofia del re-equilibri de la pressió fiscal cap a les rendes més altes,

Proposta. Establir coeficients multiplicadors de la tarifa per a grans àrees comercials i supermercats, que són els que més residus generen i a més obliguen a la ciutadania a generar més residus en forma d'envasos.

Donat que en l'actualitat la crisi econòmica afecta de forma molt cruenta a moltes famílies treballadores de Cerdanyola, que es veuen obligades a recórrer a programes d'ajuda social com el menjador solidari o el banc d'aliments, el fet que grans superfícies comercials i supermercats destrueixin aliments es converteix en un fet repugnant des d'una perspectiva ètica i de justícia social. Aquest fet, per tant, requereix d'una ferma actuació municipal.

Proposta. Establir un sistema de fortes sancions a les grans superfícies comercials i supermercats que destrueixin aliments o els llancin a la brossa juntament amb els residus.

³Veure ordenança fiscal 3.6 de Sabadell, Taxa per la prestació dels serveis de prevenció i gestió dels residus municipals i assimilats a aquests.

Compromís per Cerdanyola Candidatures Alternatives del Vallès

C. Pintor Togores 42, baixos
contacte@compromispercerdanyola.cat
<http://www.compromispercerdanyola.cat>

ALTRES TAXES I PREUS PÚBLICS A MODIFICAR

Ordenança 13 reguladora de la taxa per la prestació de serveis d'intervenció administrativa en l'activitat dels ciutadans i les empreses

Proposta. Eliminació dels punts 7 i 8 de l'article 6, dels quals es deriva una regulació excessiva de l'ús de l'espai públic i una intervenció abusiva sobre l'activitat del teixit associatiu local per part de l'Ajuntament.

Proposta. Que quedi recollit en el lloc pertinent de l'ordenança que no serà d'aplicació, o bé hi haurà una bonificació del 100%, per a totes les activitats organitzades pel teixit associatiu local i que no siguin de caràcter lucratiu.

Ordenança 15 sobre el cementiri municipal.

Proposta. Reduir la taxa actual en el cas general i compensar-ho aplicant una pujada important en els casos de parcel·les i panteons. També caldria aplicar un increment progressiu en els drets funeraris en funció de les diferents files del cementiri.

Ordenança 18 sobre el servei de retirada de vehicles (grua).

Proposta. Proponem que la grua no efectui retirades de vehicles de les zones blaves en cas de manca de tiquet o tiquet exhaurit.

Proposta. Establir barems en funció dels cavalls fiscals del vehicles retirat, tal com es proposa a l'impost de circulació, gravant especialment el de més de 20 cavalls fiscals.

Ordenança fiscal 23 sobre l'aprofitament especial del domini públic local a favor d'empreses de subministraments:.

Proposta. Donat que es tracta d'una taxa que s'aplica a empreses grans (telefonía, electricitat...), proposem que la pujada sigui fins el màxim possible.

Proposta. Incorporar bonificacions per a cooperatives de proximitat en l'àmbit energètic.

Ordenança 24 sobre l'ocupació de terrenys d'ús públic amb mercaderies, materials de construcció, tanques, bastides i altres.

Proposta. Pujar la taxa referent a grues per a la construcció.

Proposta. Introduir a l'article 6 el concepte d'ocupació de via pública per part de caixers automàtics d'entitats bancàries, situant la seva quantia en el màxim permès per llei.

Ordenança 28 sobre els guals i les zones de càrrega i descàrrega.

Proposta. Fer una pujada menor en el cas dels guals comercials que no són de jornada completa, ja que abaratir els temporals pot incentivar que els comerços tendeixin a aquesta modalitat i així facilitem l'aparcament.

Compromís per Cerdanyola Candidatures Alternatives del Vallès

C. Pintor Togores 42, baixos
contacte@compromispercerdanyola.cat
<http://www.compromispercerdanyola.cat>

Ordenança 29 sobre l'estacionament de vehicles a les vies públiques.

Proposta. Proponem una diferenciació entre les zones blava en superfície i els aparcaments soterranis. En el cas de la zona blava cal aplicar un mecanisme com el de Ripollet (gratuït), que també garantitza la rotació de vehicles.

Ordenança 54 sobre la publicitat.

Proposta. Modificar la taxa per publicitat al diari digital Cerdanyola.info per quantificar-la segons una doble escala de temps i clicks.